

Çekirge kanunu

(Resmî Ceride ile neşir ve ilânı : 16/VI/1926 - Sayı : 400)

No.
858

BİRİNCİ MADDE — Müstevli olmayan mahallerde çekirge zuhur ettiği veya tohum bıraktığı meşhut olduğu anda o civardaki köyler muhtaran ve ihtiyar meclisleri azasile muhtarı ve ihtiyar meclisi bulunmayan çiftlik, oba, yaylak ve kışlak ve emsali mahaller sükkâni keyfiyeti derhal mahallî Hükûmete ihbar ve mevkiini irae etmeğe mecburdurlar. Efradı ahaliden biri tarafından haber verildiği ve ihbaratı vakıanın sıhhati tahakkuk ettiği takdirde muhbirin katettiği mesafe ve ihbarın derecesi ehemmiyeti nazarı dikkate alınarak komisyonu mahsusun tensibile çekirge tahsisatından beş yüz kuruştan nihayet bin beş yüz kuruşa kadar mükâfat verilir.

Tohum bırakılmasını müteakip nihayet bir ay zarfında ihbarı keyfiyet eden köyler muhtaran ve ihtiyar meclisleri azası da aynı mükâfata nail olurlar.

İKİNCİ MADDE — Çekirge zuhur eden veya tohumu görülen yerlerde mahallin en büyük mülkiye memurunun riyaseti tahtında ziraat müdür veya memurları, ziraat odası reisi ve belediyeden müntahap iki azadan mürekkep olmak üzere teşekkül edecek komisyonlar talimatnamei mahsusa ahkâmına tevfikân muamelâtı muktaziyeyi ifa ile mükelleftirler.

Mevaddı atiyede gösterildiği veçhile amele ve çiftlerin sevki için komisyonca sevkolunacak jandarma zabitan ve efradının ademi kifayeti takdirinde civar kıtaatı nizamiye zabitan ve efradından lüzumu kadar muvakkaten istihdam edilir. Mezkûr komisyon azası meyanında memur olmayanlara beher içtima için verilecek ücret Ziraat vekâletince takdir ve çekirge tahsisatından tesviye olunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Çekirge tohumları gömülmüş olan mahallerin tarik, mükellefiyetini ifa edecek olan ahalisi kendi hududu dahilindeki o gibi mahalleri kendi çiftleriyle meccanen sürmeğe ve kazmağa ve çekirge sürfelerini itlâf ve levazımı itlâfiyeyi kendi vesaitile ıcap eden mahallere nakletmeğe mecburdur. Çekirgenin gerek tohum ve gerek sürf halinde itlâfı için sevkolunacak cşhasın sin mükellefiyeti on beş yaşından itibar olunur ve kanunu cezanın kırkinci maddei kaimesi nazarı dikkate alınarak mükellefine terettüp edecek ceza ana göre tayin edilir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Çekirge tohumları pek külliyetli olan bir köy ahalisinin kendi hududu dahilinde tohum bırakılmış olan mahalleri tamamen sürmeğe ve sürfeleri itlâfa yetişemeyecekleri tebeyyün ederse iki saat mesafe dahilindeki köyler ile çiftlik, oba ve yaylak ve kışlak ve emsali mahaller ahali mükellefesi çiftleriyle beraber ol mahallere sevkolunarak sürmeğe ve sürfeleri itlâf etmeğe mecburdurlar. Ahalinin sevkolunacağı mahaller ile sürecekler arazi miktarı komisyonu mahsusunca takdir olunur. Levazımı itlâfiye nakli mükellefiyeti inlelicap dört saatlik mesafeye kadar iblâğ olunur. Komisyonu mahsuslarınca köyler, çiftlik, oba ve saire ahali her ne suret ve miktar ile mükellef tutulmuş iseler şehir ve kasaba ahali de o miktar ile mükelleftirler. Şayet çekirge sürfelerinin buldukları mahallin muhitinde ve iki saatlik mesafe dahilinde mescûn ahali bulunmaz veyahut çekirge pek ziyade tekessür ederek iki saatlik mesafe dahilindeki köyler ve saire ahali mükellefesile defî mazarratına imkân olmadığına çekirge komisyonunca kanaat hâsıl olursa daha uzak mahallerden ahali sevkolunur.

Aneak bu suretle sevkedilecek mükellefine komisyonlarca takdir olunacak miktarda yevmiye verilir.

BEŞİNCİ MADDE — Afatı semaviyeden mütevellit kahtü galâ dolayısıyla amelei mükellefenin maişetsizlikten çalışmayacağı tahakkuk ve takarrür eden mahallerde çekirge köy, çiftlik ve saire arazisinde olsa bile o gibi mahallerdeki mükellef ve gayrimükellef ahaliye komisyonca takdir olunacak miktarda yevmiye verilir. Vesaiti nakliyesi kâfi olmayan mahallerde levazımı itlâfiyenin nakli için ücretle vesait tedarik olunur.

ALTINCI MADDE — Bir köy, çiftlik ve yaylak ve kışlak ve emsali arazisinde istimal olunan alât ve levazımı itlâfiyenin hüsnü muhafazasından o karye ahali mesul olup zıya ve tahribat vukuunda müştereken tazmin ile mükelleftirler.

YEDİNCİ MADDE — İşbu kanun ahkâmına tevfikân çekirge ve tohumunun imha ve itlâfı için köylere ve saireye azimet edecek olan memurini muvazzafa ve muvakkate ile komisyon azasına harcırah kararnamesi mucibince verilmesi lâzım-gelen yevmiye veya harcırah ve memurini muvakkate ücreti ve ambar ve depo bedeli icarı ve bilûmum masarifi muktaziye, talimatnamesi mucibince mal sandıklarından tesviye olunur. Şu kadar ki çekirge itlâfı için dolaştıkları yerler hududu memuriyetleri dahilinde olsa bile memurini fenniye ve mülkiye ve jandarma zabitan ve neferatına ve indelhace istihdam olunacak zabitan ve efradı nizamiyeye dahi harcırah veya yevmiye ita kılınır.

SEKİZİNCİ MADDE — Birinci maddede mükellef tutulan muhtaran ve ihtiyar meclisleri azasile muhtarı ve ihtiyar meclisi bulunmayan çiftlik, oba, yaylak, kışlak ve emsali mahaller sükkâmı ihbar vazifesini vakit ve zamanile ifa etmedikleri takdirde bin beşer yüz kuruş, üçüncü ve dördüncü maddeler mucibince tohum ve çekirge itlâfile mükellef efradı ahali davet vukuunda icabet ve ifayi mükellefiyet eylemedikleri ve dördüncü ve beşinci maddeler mucibince Hükümetçe görülen lüzumu katî üzerine ücret mukabilinde sevk olunacaklar ifayi hizmetten imtina eyledikleri halde beşer yüz kuruş cezayı naktî istifasile tecziye olunurlar.

İşbu cezayı naktî vilâyet, kaza, ve nahiye merkezlerinde belediye meclisleri ve belediyesi olmayan nahiyelerde veya çiftlik oba ve sairede mensup oldukları köy ihtiyar meclisleri tarafından hükmolunur. İşbu cezayı naktiyi vermekten imtina edenlerden cezanın tahsili hakkında belediye ve ihtiyar meclislerince tanzim olunacak mazbata cın büyük mülkiye memurunun işareti tahririyesile lieclittenfiz müddeiumumilikçe tevdi ve cezayı naktiller resen müddeiumumilikçe hapse tahvil olunur.

DOKUZUNCU MADDE — 7 mart 1332 tarihli çekirge kanunu mülğadır.

ONUNCU MADDE — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ON BİRİNCİ MADDE — İşbu kanunun ahkâmının icrasına Müdafaa-i Milliye, Dahiliye, Adliye, Maliye ve Ziraat vekilleri memurdur.

26 mayıs 1926

<i>Cumhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	27 - V - 1926 tarih ve 1/620 No. lu tezkere ile
<i>Berayı neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müşir Cumhuriyet Riyasetinden mevnut tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	5 - VI - 1926 ve 4/481
<i>Müzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfası</i>	:	Cilt Sayfa 14 37 25 81,624,627 : 630,643,664,675 : 678
<i>İşbu kanununun alâkadar olduğu diğer kanunların numaraları</i>	:	